

Storm en Drang.

vrouw is door den hemel op mijnen weg geplaatst, opdat ik haar naar het huwelijksaltaar voere, en opdat onze kinderen mij na volbrachte dagtaak het zweet van de wangen zouden kussen en de rimpels van het voorhoofd vagen. Deze stonde beslist over mijn geheele leven."

En dan zegt Hendrik, nog eer hij aan de dame is voorgesteld:

„Dame, ik bemin u. Van het eerste oogeblik dat ik u zag, hadt gij mijn hart veroverd. Gij — of niemand. Ik bemin u vurig; wilt gij de mijne zijn?"

En als Hildegard niet op staanden voet antwoordt, vervolgt hij met het klemmend en practisch argument:

„Zeg ja, of ik stort mij in gindschen vijver. Zonder u heeft het leven voor mij geen waarde."

Als Hildegard ziet dat het meenens wordt, slaat ze de oogen bedeesd neder, bloost schuchter, en lispelt:

„Spreek met Mama."

Hetwelk geschiedt; waarna, onder de gebruikelijke zegening, alles met een apotheose eindigt.

Er zijn twee dingen mogelijk: men ziet en weet — en laat zich jammerlijk verstrikken in een net van dwaze waanvoorstellingen; of wel: men ziet en weet — en het allerhoogste uit een menschenziel is tot werking gekomen.

Deze vrouw had waarschijnlijk slechts een klein deel van al de bekoorlijkheden, die mijn boekenheldin bezat — het oogeblik stemde me allerminst tot een onderzoek daarnaar.

Maar ik zag het trillen van haar mond en den vochtigen glans in haar oogen, en ik ried het raadsel van haar leven achter het bleeke gezichtsmasker.

Deze vrouw was niet „mooi", en ik voelde mijn adem niet sneller gaan toen mijn oogen de haren ontmoetten.

Maar dat maakte haar juist zoo mooi. Sommige vrouwen doen me razend worden: ik moet ze midden in het regelmatige gezicht slaan, opdat ik me wreken kan op haar mooiheid.

Er kwam alleen wijding in me, en een groote plechtigheid van ziel. Alles om me heen werd heel stil en blank. Er was geen gegons van stemmen meer; de roode lachmaskers verdwenen. De kamermuren weken, en we waren alleen in een grooten, koelen tuin, onder den zomerhemel, in den maanacht.

Het eene, het zekerstgewetene, dat nimmermeer te loor kan gaan, was tusschen ons; en ik wist, dat deze vrouw sterker was dan ik.

Toen kon ik de woorden vinden om te zeggen dat we dezelfde smart hadden: smart om leegheid, om hongerlijden naar den geest; pijn door 't zien van het futiele om ons heen, futiel voor ons, terwijl alle anderen hun top-punt daarin bereikten; pijn ook omdat iedereen wist en verkreeg en behield, terwijl wij al maar moesten twijfelen, en tasten in donkeren nacht, en onze moede handen en ons arme hoofd in vertwijfeling bonzen tegen dichte deuren.

Zou mijn vriend waarlijk gelijk hebben?

En dit was 't mooie, 't onvergankelijke: dat ik haar die woorden zeggen kon, zonder dat er iets brak;

dat het licht, nu tusschen ons ontstoken, niet ophield te glansen, en mij vergezelde door dien donkeren nacht naar mijn eenzame kamer, en branden bleef, in glorievollen luister, al de dagen die volgden.

V.

Ik zag haar weer een week daarna; een maand later ontmoette ik haar opnieuw. En het licht bleef. Bleef ruischen ook de stille, blanke muziek, die door geen anderen gehoord werd.

Dorre zielen vinden elkaar zonder gezocht te hebben. De sublieme ziel stoot de lagere af. Maar de zielen die veel geweest hebben, en gegaan zijn door uiterste duisternis — zij zoeken lang, maar vinden met een enkelen schok. En dan is ook geen twijfelen meer mogelijk, dan is er alleen onschokbaar weten, en waarheid onomstootelijk.